

Андрощук Людмила Михайлівна,
*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри хореографії
та художньої культури
Уманського державного педагогічного
університету імені Павла Тичини*

ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО СТИЛЮ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ХОРЕОГРАФІЇ ЗАСОБАМИ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА

На сучасному етапі розвитку педагогічної науки зростає інтерес до індивідуальності учителя-професіонала, який зумовлений переглядом змісту освіти і пошуком нових парадигм навчання та виховання майбутніх педагогів. Тому формування індивідуального стилю діяльності майбутнього педагога, як актуальна наукова проблема, потребує детального теоретичного аналізу.

Значна увага у психолого-педагогічних дослідженнях приділяється особистості вчителя (О. Абдуліна, Ю. Азаров, І. Зязюн та ін.); індивідуальності майбутнього педагога (К. Альбуханова-Славська, Г. Балл, О. Пехота); творчій індивідуальності вчителя (С. Величко, О. Сергєєнкова, Л. Мільто та ін.); педагогічній творчості та творчому розвитку вчителя (В. Загвязинський, Н. Осухова, С. Сисоєва та ін.). При всій увазі до особистості вчителя недостатньо розробленою залишається проблема формування індивідуального стилю діяльності майбутнього педагога.

Процес формування індивідуального стилю діяльності майбутнього вчителя хореографії буде успішним за умови наявності в студентів позитивної мотивації, професійних здібностей, віри в себе, особистісної свободи, творчої самоактуалізації, професійних знань, умінь і навичок. Умовами формування індивідуального стилю діяльності майбутнього вчителя хореографії у вищому навчальному закладі є творча взаємодія; демократичний характер педагогічного процесу; застосування інтерактивних технологій навчання; створення викладачем творчої атмосфери на заняттях; наявність креативного стилю діяльності викладача; розробка стратегії формування індивідуального стилю діяльності майбутнього вчителя хореографії на основі індивідуальної моделі

безпосередньо для кожного студента; застосування методики реалізації процесу формування індивідуального стилю діяльності майбутнього вчителя хореографії на основі розробленої індивідуальної моделі становлення індивідуальності майбутнього професіонала

Відомо, що підготовка фахівців у педагогічних ВНЗ застаріла, тому прогресивний процес формування індивідуального стилю діяльності майбутнього вчителя хореографії повинен базуватися на демократичних засадах спілкування (на противагу авторитарним); на інтерактивних методиках навчання (на противагу репродуктивним); на творчих підходах до вирішення навчальних ситуацій (на противагу стандартним). Такий підхід дозволяє сформувати неповторну індивідуальність педагога, здатну творчо підходити до вирішення основних завдань навчально-виховного процесу, розкривати і розвивати творчу особистість учня.

Крім того, такий педагог здатний досягти рівня свободи творчого вибору, самоактуалізації, коли стираються межі життя і професії, а людина відчуває себе щасливою.

З огляду на важливість формування індивідуального стилю діяльності майбутнього вчителя хореографії, варто переосмислити позиції викладача стосовно студента та студента стосовно процесу навчання:

1. Студент: від пасивного споглядання → до активної творчої позиції.

Викладач: від репродуктивної подачі інформації → до стимулювання інтелектуально-творчих пошуків студентів.

2. Студент: від невпевненості, лінощів інертності → до саморозвитку, самоосвіти, самоорганізації.

Викладач: від ігнорування нахилів, здібностей особистості студента → до пошуку шляхів максимальної реалізації творчих потенцій індивідуальності.

3. Студент: від відсутності мотивів, ідеалів, стратегій → до мотивацій професійного зростання, створення моделі “Я – ідеальне” та розробки стратегії формування індивідуального стилю діяльності, самоактуалізації.

Викладач: від нав'язування власних позицій, ідеалів, мотивів професійної діяльності → до презентації широкого спектру напрямів творчого професійного зростання.

З огляду на те, що головною метою сучасної педагогічної освіти є формування творчого вчителя, який здатний розвивати творчу особистість дитини, процес формування індивідуального стилю діяльності майбутнього вчителя надзвичайно важливий.

Сформованість індивідуального стилю діяльності вчителя хореографії та майбутнього вчителя хореографії визначають рівні: високий, середній, низький.

Високий рівень характеризують: високий рівень професійних здібностей, потреба професійного зростання з мотивацією на позитивну роль професії у суспільному поступі, високий рівень творчого самовираження у професії; високий рівень засвоєння загальних професійних знань та основ хореографічного мистецтва; високий рівень оволодіння професійними вміннями та застосування хореографічних вмінь; повна творча самореалізація у професійній діяльності; сформований неповторний індивідуальний стиль мислення, спілкування, взаємодії, хореографічний стиль; високий рівень самоактуалізації; повна зовнішня і внутрішня творча свобода; професіоналізм, спрямованість на безперервне професійне зростання, самоосвіту.

Середній рівень характеризують: середній рівень професійних здібностей, потреба професійного зростання з мотивацією на позитивну роль професії у суспільному поступі, середній рівень творчого самовираження у професії; середній рівень засвоєння загальних професійних знань та основ хореографічного мистецтва; середній рівень оволодіння професійними вміннями та застосування хореографічних вмінь; часткова творча самореалізація у професійній діяльності; недостатньо сформований неповторний індивідуальний стиль мислення, спілкування, взаємодії, хореографічний стиль; середній рівень самоактуалізації; недостатній рівень зовнішньої і внутрішньої творчої свободи; середній рівень професіоналізму, часткова спрямованість на безперервне професійне зростання, самоосвіту.

Низький рівень характеризують: низький рівень професійних здібностей,

відсутність потреби професійного зростання, низький рівень самовираження у професії; низький рівень засвоєння загальних професійних знань та основ хореографічного мистецтва; низький рівень оволодіння професійними вміннями та застосування хореографічних вмінь; відсутність творчої самореалізації у професійній діяльності; недостатньо сформований індивідуальний стиль мислення, спілкування, взаємодії, хореографічний стиль або відсутність власного стилю; низький рівень або відсутність самоактуалізації; низький рівень зовнішньої і внутрішньої свободи; низький рівень професіоналізму.

Отже, ефективність процесу формування індивідуального стилю діяльності майбутнього вчителя хореографії залежить від умов, в основу класифікації яких покладено фактори формування індивідуального стилю діяльності майбутнього вчителя хореографії, які залежать від характеристик індивідуальності студента та специфіки організації навчально-виховного процесу у ВНЗ. Сформованість індивідуального стилю діяльності вчителя хореографії та майбутнього вчителя хореографії визначають високий, середній та низький рівні.

Література

1. Маслоу А. Самоактуалізація личности и образование / Абрахам Маслоу, [пер. с англ. Г. Балл; Ин-т психологии АПН Украины и др.]. – К.; Донецк, 1994. – 52 с.
2. Неперервна професійна освіта: проблеми, пошуки, перспективи / [ред І.А. Зязюн]. – К.: Віпол, 2000. – 636 с.
3. Муртазаєва Е.М. Індивідуально-творчий розвиток майбутніх педагогів / Е.М. Муртазаєва // Педагогіка і психологія. – 2004. – № 3 (44). – С. 69 – 76.
4. Становлення позитивної Я-концепції майбутнього вчителя / [авт. тексту З.Н. Курлянд, О.А. Галіцан, С.С. Єрмакова та ін.]. – О.: ПНЦ АПН України: М.П. Черкасов, 2005. – 143 с.